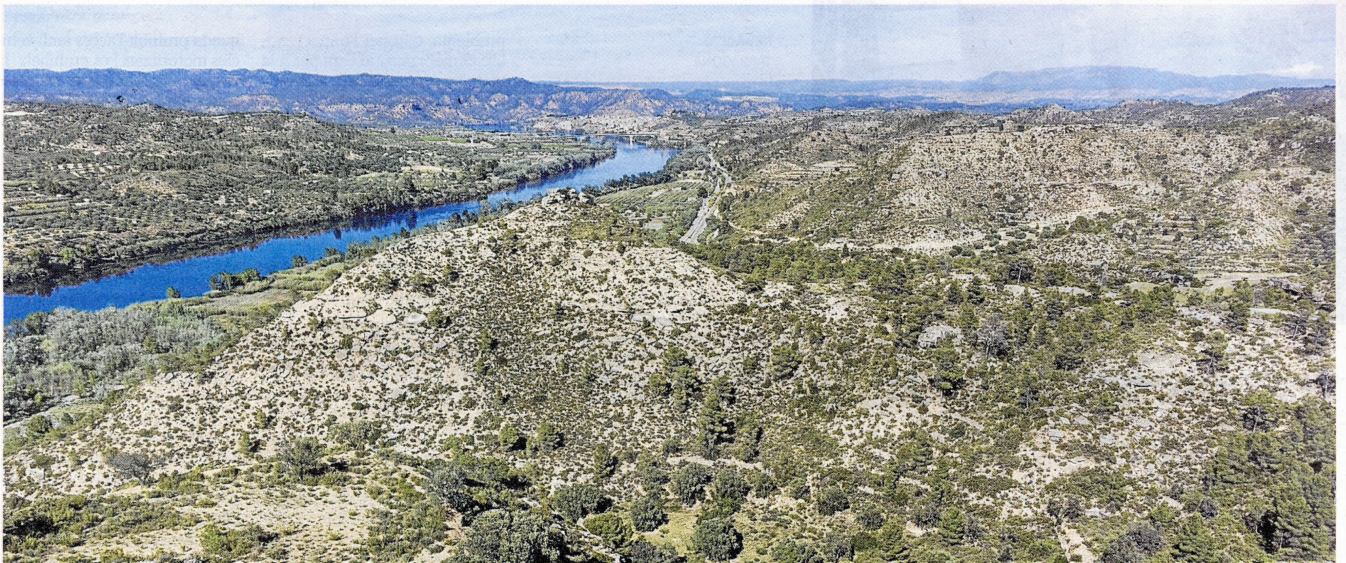


La central reversible: un projecte en clau de futur per a les Terres de l'Ebre

Els promotors volen que tinga un fort retorn i que ajude en la desnuclearització i desindustrialització de la Ribera



Espai al terme de Riba-Roja d'Ebre on, aproximadament, s'ubicaria la bassa inferior del projecte. FOTOGRAFIES: JOAN REVILLAS

MARINA PALLÁS CATURLA
TORTOSA

Ja fa deu anys que se'n parla, però per fi sembla que serà una realitat en qüestió de cinc anys. El projecte de la macrocentral hidroelèctrica reversible de Riba-roja d'Ebre i la Fatarella ja ha aconseguit l'aval del govern espanyol i la Unió Europea, que l'ha declarat un projecte d'interès comunitari. El projecte Gironés & Raimats es convertirà en la central hidroelèctrica de bombeig més gran del món, que generarà tanta energia com tres reactors nuclears junts.

Les hectàrees on hi ha prevista la central, tant a la Fatarella com a Riba-roja (entre el pont, l'ermita de Santa Madrona i ocupant tot el barranc de les Modorres i part del meandre) són actualment camps i terreny forestal, sense afectar cap espai protegit.

A la central de la Fatarella i Riba-roja, l'objectiu és que funcione amb energia renovable en tot el cicle. La central, en ple rendiment, preveu arribar fins als 3.000 megawatts, que és l'equivalent a tres reactors nuclears. Quant a energia emmagatzemada s'assolirien els

75.000 megawatts, cosa que convertiria la central en la més gran del món.

El projecte, anunciat ja pel *Diari* el 2012 i que té un cost estimat de 2.600 milions d'euros, arribarà en dos fases: la primera, a meitat potència, cap al 2026 o 2027, mentre que la segona, a ple rendiment, el 2030.

Un cop plena una de les dos basses previstes, amb 78 hectòmetres

A les dos basses de Riba-roja i la Fatarella hi haurà un parc fotovoltaic flotant

tres cúbics d'aigua, ja no caldrà treure més aigua, ja que la central funcionarà amb un circuit tancat. A més, a les dos basses hi haurà un parc fotovoltaic flotant, convertint-se en un dels parcs fotovoltaics més grans d'Europa.

Rafa Sánchez és el director del programa ambiental i social del projecte Gironés & Raimats. És també el director tècnic de la Taula del Consens del Delta i en els

últims mesos s'ha convertit en una de les cares visibles que han defensat el Pla Delta elaborat des del territori. Sánchez explica al *Diari* que en realitat tots dos projectes estan vinculats, ja que la seua tasca està centrada en fer l'anàlisi tècnica i l'encaix ambiental del projecte, però sobretot la seua relació amb el territori. «Té a veure en què volem un consens al territori, i que el projecte hi tinga un impacte positiu», valora. «Però es tracta de canviar de paradigma».

Sánchez es mostra convençut de la potencialitat del projecte per al territori i dels beneficis que en podrà portar. Per començar, per a la seua construcció es crearan 6.000 llocs de treball. «Tenim un suport institucional molt gran, i també l'europeu. Una inversió així no arriba cada dia a Catalunya. Però volem que arribi a tot arreu i que la gent ho entenga molt bé. Volem que la gent hi participe per enriquir el projecte», expressa. «El moment de la transició energètica i del canvi de model no el tornarem a viure, coincidint a més amb el tancament de la Central Nuclear d'Ascó... Ara és el moment de fer-ho!».

Dos embassaments Què és una central hidroelèctrica reversible?

Una central reversible, en general, consta de dos embassaments situats a diferents cotes i les seues màquines tenen la particularitat que poden funcionar indistintament com turbines i com bombes. En els moments en què el sistema elèctric demana més electricitat, l'aigua de l'embassament superior es turbinaria a l'embassament inferior generant electricitat. D'aquesta manera, al municipi de la Fatarella, ubicat en una cota superior als 400 metres, s'adequarien embassaments artificials de desenes d'hectàrees de superfície que emmagatzemarien l'aigua bombejada per la central hidroelèctrica. Així per tant, aquest tipus de centrals hidroelèctriques reversibles actuen com a magatzems d'energia que poden utilitzar-se segons la demanda.

Els promotors ja han començat un diàleg institucional amb la Generalitat, tenint en compte el despoblament del territori ebrenc i la desindustrialització. «Podem col·laborar en projectes de la Generalitat i donar-li suport. Creiem que hi ha actors, programes i recerques que poden participar en el desenvolupament del projecte abans de posar-lo en marxa. Volem que hi participe el territori: necessitem un imput de coneixement i també per part de les empreses».

Sánchez lidera el projecte de retorn al territori i en aquest sentit ja s'han iniciat converses. «Volem escoltar els ajuntaments, la gent i els col·lectius», insisteix. En aquest sentit, el director expressa que es pot parlar de molts possibles beneficis: «Podem parlar de regadiu a la Terra Alta, que té un cost elevat, gràcies al bombeig. Aquí hi ha una via clara per donar suport al territori. També podem parlar de l'enllumenat públic per estalviar despesa».

Més enllà de beneficis directes del projecte, Sánchez expressa la idea de plantar una llavor per al futur de les Terres de l'Ebre i que el transversal projecte pugui parti-